

22. 5. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Krádež a zpronevěra

Jak krádež, tak i zpronevěra patří mezi majetkové trestné činy. Oba tyto trestné činy jsou spáchány přisvojením si cizí věci. Základním momentem, který tyto dva trestné činy odlišuje, je skutečnost, že trestný čin krádeže je spáchán přisvojením si cizí věci zmocněním, zatímco při trestném činu zpronevěry si pachatel přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena.

Jak krádež, tak i zpronevěra patří mezi majetkové trestné činy. Oba tyto trestné činy jsou spáchány přisvojením si cizí věci. Základním momentem, který tyto dva trestné činy odlišuje, je skutečnost, že trestný čin krádeže je spáchán přisvojením si cizí věci zmocněním, zatímco při trestném činu zpronevěry si pachatel přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena.

Trestného činu krádeže se dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní a: způsobí tak škodu nikoli nepatrnou, nebo čin spáchá vloupáním, nebo bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím či pohrůžkou bezprostředního násilí, nebo čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě či při sobě, nebo byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen či potrestán.

Vyšší trestní sazba je stanovena pro toho pachatele, který činem způsobí škodu nikoli malou. Ještě přísněji bude potrestán ten pachatel, který čin spáchá jako člen organizované skupiny, nebo způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo jiný zvláště závažný následek. Nejprísnější trestní sazba je určena pro toho pachatele, jež způsobí činem škodu velkého rozsahu.

Jak z uvedeného vyplývá, krádež může být spáchána pouze na věci cizí. Je tedy nemožné dopustit se krádeže na věci vlastní. Ovšem jako věc cizí je zapotřebí posuzovat i věc, která osobě náleží pouze částečně, půjde například o věc, která je vlastněna více podílovými spoluvlastníky. Stejně tak se krádeže může zřejmě dopustit manžel na věci, která patří do společného jmění manželů.

Trestného činu zpronevěry se dopustí ten, kdo si přisvojí cizí věc, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou (podle platné právní úpravy tedy škodu ve výši alespoň 5.000 Kč, pokud tato podmínka není splněna, pak nejde o krádež, ale o přestupek). Přísnější trestní sazba je určena pro pachatele, který způsobí činem škodu nikoli malou. Podobně jako u krádeže bude ještě přísněji potrestán ten, kdo zpronevěru spáchá jako člen organizované skupiny, nebo jestliže způsobí takovým činem značnou škodu nebo jiný zvláště závažný následek, ale také ten, kdo zpronevěru spáchá jako osoba, která má zvláště uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného (to se dotýká například opatrovníka, poručníka nebo i dalších osob, z jejichž funkce vyplývá zvláště uložená povinnost hájit zájmy jiné osoby). Nejprísněji bude potrestán ten pachatel, který činem způsobí škodu velkého rozsahu.

Zpronevěra je stejně jako krádež spáchána na cizí věci, ale navíc na věci svěřené. Zpravidla půjde o věc movitou, vyloučena není ani zpronevěra věci nemovité. Věcí svěřenou je taková věc, která byla odevzdána do moci jiné osoby, která není jejím vlastníkem (například svěření hi-fi věže opraváři v opravně, uložení si šperků u známých při odjezdu na dovolenou, uložení zavazadla do úschovny a jiné obdobné situace).

Další články:

- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)